

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/form/r896494858574,BREZA-Alfons.html>
2022-08-18, 11:48

BREZA Alfons

Osoba

BREZA Alfons

Urodzony

1891

Zmarł

1934

Opis

komendant pow. rawickiego, rtm. Wojska Polskiego. Ur. 13 grudnia 1891 r. w Więckowicach (ówczesny pow. Poznań-Zachód), w rodzinie ziemiańskiej Konstantego i Anny z Hutten-Czapskich. Gimnazjum ukończył w Berlinie i tam wstąpił do 1 Pułku Kirasjerów Pruskich. W 1914 r. z pułkiem wyruszył na wojnę. 12 lipca 1917 r. został mianowany podporucznikiem.

W listopadzie 1918 r. przybył na urlop do rodzinnego majątku. Od 27 grudnia brał udział w zaopatrzeniu oddziałów powstańczych w Poznaniu. Rozkazem Dowództwa Głównego w Poznaniu został przydzielony do jarocińskiego Okręgu Wojskowego, obejmując dowództwo pow. rawickiego. Z J. Buszą organizował oddziały powstańcze (od 19 stycznia do 13 lutego 1919). Po niepowodzeniach w bitwach o Rawicz, został przydzielony jako adiutant dowódcy frontu pld. W marcu 1919 r. został przeniesiony do 2 Eskadry Lotniczej, a następnie do dowództwa wojsk lotniczych. Dekretem Komisariatu NRL (z 3 czerwca 1919) awansowany na porucznika.

W sierpniu przydzielono go do Dowództwa Grupy Wielkopolskiej na front galicyjski. Od listopada znajdował się w Oddziale Operacyjnym Dowództwa

Frontu Wielkopolskiego, z przydziałem do 2 (16) Pułku Ułanów. W Poznaniu przebywał od czerwca 1920 r., przydzielony do polsko-niemieckiej Komisji Granicznej. W lipcu 1920 r. z I. Mielżyńskim organizował 215 Pułk Ułanów. Odwołany do 16 Pułku Ułanów, walczył na Wołyniu. Został mianowany oficerem operacyjnym sztabu 4 Brygady Kawalerii. W 1921 r., w stopniu rtm. walczył w III powstaniu śląskim. W 1926 r. warunki ekonomiczne zmusiły go do emigracji do Brazylii, gdzie zajmował się hodowlą i sportem.

Zmarł tragicznie 22 marca 1934 r. Pochowany został w Sao Paulo. Był odznaczony Krzyżem Walecznych. Rodziny nie założył.

Bibliografia

B. Polak, Breza Alfons (1891-1934), (w:) Słownik biograficzny powstańców wielkopolskich 1918-1919, red. A. Czubiński, B. Polak, Poznań 2002, s. 40-41.

Autor wpisu

Bogusław Polak